

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Marijampolės savivaldybės tarybai
Marijampolės savivaldybės administracijai

IŠVADA DĖL MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICINIAMS PROJEKTAMS VYKDYTI

2020 m. kovo 12 d. Nr. 1-3-(1.5)

Marijampolė

Marijampolės savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracija 2020 m. kovo mėn. 10 d. raštu Nr. SA-2192-(6.1.E) „Dėl Marijampolės savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą“ kreipėsi į Marijampolės savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau – Tarnyba) su prašymu pateikti išvadą dėl Savivaldybės galimos paskolos dydžio investiciniams projektams finansuoti.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas¹ nustato, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir savivaldybės tarybai teikia jos sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už savivaldybės kontroliuojamų įmonių imamas paskolas.

Marijampolės savivaldybės administracijos vadovybės atsakomybė

Marijampolės savivaldybės Administracijos direktorius yra atsakingas už pateiktų dokumentų tikrumą ir teisingumą: statistinės Skolinių įsipareigojimų 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 3-sav.) bei su Savivaldybės paskolų apskaita susijusių ir kitų šiam vertinimui reikalingų dokumentų pateikimą. Savivaldybės administracijos **Finansų ir strateginio planavimo skyrius** tvarko paskolų apskaitą, kontroliuoja skolos limitų vykdymą ir yra atsakingas už šias funkcijas.

Marijampolės savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko Marijampolės savivaldybės skolinimosi galimybių vertinimą, Savivaldybei paėmus ilgalaikę 1 322,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas gauti pakankamą užtikrinimą dėl Savivaldybės skolinių įsipareigojimų teisėtumo ir pateikti auditoriaus išvadą dėl skolinimosi limitų laikymosi Savivaldybės tarybai svarstant klausimą dėl naujos paskolos ėmimo.

Išvados apribojimas.

Lietuvos Respublikos teisės aktai nereglementuoja savivaldybės kontrolieriaus teikiamos išvados dėl savivaldybės galimybės imti paskolą formos, turinio ir apimties, nėra parengtų metodikų. Todėl rengiant šią išvadą apsiribota atlikti vertinimą teisėtumo požiūriu, t.y. vertintas Savivaldybės skolinimosi atitikimas imperatyvioms teisės normoms (privalomiems reikalavimams).

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 str. 1 d. 3 p.

Surinkti įrodymai, pagrindžiantys Savivaldybės skolinius įsipareigojimus ir suteikiantys pagrindą pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl galimybės imti paskolą iš kredito įstaigos.

Skolinimosi reglamentavimas

Pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio nuostatas, Savivaldybė, laikydama Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skolinimas įsipareigojimams vykdyti.

Savivaldybių skolinimosi taisyklės² nustato, kad savivaldybė skolindama įvertina, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme (toliau – Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas) nustatytų skolinimosi limitų:

- savivaldybės skolos limito, į kurį įskaitomi visi savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai gražinti kreditoriams lėšas pagal: paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) ir veiklos nuomos sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;
- savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limito, į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetiniais metais savivaldybės skolinantis prisiimtų ir įvykdytų įsipareigojimų sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme³ nustatyti savivaldybių skolinimosi ir skolos limitai:

- savivaldybės skola negali viršyti 60 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų – 33 363 tūkst. Eur;
- savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma finansų ministro nustatyta tvarka (šiuo metu ši tvarka nėra patvirtinta) atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, yra ne daugiau kaip 10 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų, o visų savivaldybių bendra metinio grynojo skolinimosi suma šiems projektams yra ne daugiau kaip 0,5 procento šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų visų savivaldybių biudžetų pajamų. Kiekvienos savivaldybės biudžeto atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatoms turi būti pasiekta per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradama naudoti metinio grynojo skolinimosi suma;

Pagal anksčiau minėtą įstatymą į skolos ir skolinimosi limitus neįskaitomos iš valstybės biudžeto suteiktos trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti arba trumpalaikės ir ilgalaikės paskolos, kai dėl kredito veiklos apribojimo savivaldybės negali disponuoti savo lėšomis.

Savivaldybės 2021 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2020 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti).

Savivaldybės skolinimosi limitai

Surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme Savivaldybės skolos ir metinio grynojo skolinimosi rodiklių atitiktis 2020 metų Lietuvos Respublikos Seimo nustatytiems limitams vertinimus, Savivaldybei paėmus ilgalaikę 1 322,00 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³ Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (12 straipsnis, 6 priedas).

- Marijampolės savivaldybės 2020 metų biudžeto prognozuojamos pajamos savarankiškomis funkcijoms 33 363,0 tūkst. Eur, t. y. rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai.
- Savivaldybės skola 2020 – 12 -31 negali viršyti 20 017,8 tūkst. Eur (60 proc. skolos limitas).
- Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, skaičiuojami į skolos limitą, 2020 metų sausio 1 d. sudarė 8 356,1 tūkst. Eur arba 25,05 proc. biudžeto prognozuojamų pajamų, iš jų:
 - 7 446,3 tūkst. Eur Savivaldybės paimtų ir negrąžintų paskolų likutis;
 - 512,0 tūkst. Eur Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas;
 - 354,1 tūkst. Eur daugiabučių namų modernizavimo programa;
 - 15,1 tūkst. Eur veiklos nuomos sutartis;
 - 28,6 tūkst. Eur kiti ilgalaikiai įsipareigojimai.
- Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pradžioje (2019-01-01) – 7 933,9 tūkst. Eur lyginant su skoliniais įsipareigojimais ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2020-01-01)– 7 844,1 tūkst. Eur, sumažėjo 89,8 tūkst. Eur.
- Savivaldybės mokėtinos sumos (kreditinis įsiskolinimas) 2020-01-01 sudarė 9234,9 tūkst. Eur, iš jų paskolos finansinėms institucijoms – 7 446,3 tūkst. Eur Lyginant su 2019-01-01 sumažėjo 1 685,7 tūkst. Eur.
- Savivaldybė 2020 m. vasario 28 dienai turi 7 229,6 tūkst. Eur įsipareigojimų finansinėms institucijoms.
- Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma negali būti teigiamas dydis, t. y. Savivaldybė 2020 metais gali skolintis tokią sumą, kiek planuoja einamaisiais metais grąžinti paimtų paskolų. Savivaldybės patvirtintame biudžete numatyta 1 431,1 tūkst. Eur paskoloms grąžinti⁴. Savivaldybė 2020 metų sausio – vasario mėn. grąžino 216,7 tūkst. Eur paskolų. Pažymėtina, kad Savivaldybė pagal pasirašytą sutartį su AB Citadelės banku⁵ 2020 m. sausio 1 d. nepanaudoto kredito likutį – 105,5 tūkst. Eur paskolą (Š.m. kovo 1 d. nepanaudoto kredito likutis – 0,0 tūkst. Eur.)

Skolinimosi pagrindimas

Išanalizavus Administracijos pateiktus dokumentus nustatyta, kad Savivaldybė planuoja imti ilgalaikę 1 322,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti. Projektų, objektų sąrašas bei Savivaldybės lėšų poreikis pateiktas lentelėje (pagal patvirtintą Marijampolės savivaldybės strateginį planą).

lentelė (tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Projekto, objekto pavadinimas	ES lėšos	Paskolos lėšos	LRV B	Kt
1.	Vandentiekio ir nuotekų tinklų rekonstrukcija ir plėtra Marijampolės savivaldybėje;	783,7	237,2		29,0
2.	Marijampolės miesto paviršinių nuotekų tvarkymo sistemų rekonstrukcija;	353,9	62,4		
3.	Nuotekų tvarkymo sistemų statyba ir plėtra Marijampolės savivaldybėje;	278,1	89,7		69,5
4.	Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Rasa“ modernizavimas;	55,4	5,6	4,8	

⁴ Savivaldybės tarybos 2020-02-24 sprendimas Nr. 1-27 „Dėl Marijampolės savivaldybės 2020 metų biudžeto patvirtinimo“

⁵ AB Citadelės bankas 2019-05-27 Kredito sutartis Nr. AS-687.

5.	Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas Marijampolėje;	42,5	7,5		
6.	Darnaus judumo Marijampolės mieste priemonių diegimas;	17,0	3,0		
7.	Ugdymo kokybės gerinimas Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje;	139,9	12,4	12,3	
8.	Pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas Marijampolėje;	163,4	69,0		
9.	Viešosios infrastruktūros gerinimas Igliaukos gyvenvietėje;	200,0	58,7		
10.	Sasnavos seniūnijos viešosios infrastruktūros sutvarkymas;	59,7	14,9		
11.	Puskelnių kaimo viešosios infrastruktūros sutvarkymas;	2,1	0,5		
12.	Sporto, poilsio ir žaidimo infrastruktūros sutvarkymas Pašėšupio parke;	0	300,0		
13.	Šunskų kaimo bendruomenės vaikų dienos centro „Fazaniukas“ įkūrimas;	56,7	0,0		
14.	Marijampolės laisvosios ekonominės zonos infrastruktūros plėtra.	0	1000,0		
	Iš viso:	2152,4	1860,9	17,1	98,5

Savivaldybės administracija teisės aktų nustatyta tvarka yra atsakinga už Savivaldybės vardu priimtų paskolų naudojimą pagal paskirtį.

Savivaldybė Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatytų skolinimosi limitų neviršija. Tarybai pritarus, Savivaldybė biudžetiniais metais galėtų skolintis bei sudaryti naują kreditavimo sutartį iki 1 322,0 tūkst. Eur sumos ir metinio grynojo skolinimosi suma nebus teigiamas dydis. Savivaldybės skola sudarys 2020-12-31 – 22,32 proc. savivaldybės biudžeto pajamų.

Mūsų nuomone, Marijampolės savivaldybė, skolindamasi 1 322,0 tūkst. Eur investicijų projektams finansuoti, neviršys Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytą Savivaldybės skolos ir metinio grynojo skolinimosi limitų.

Savivaldybės kontrolierius

Juozas Vaičiulis